

KODUVALD

JAANUAR 2007

Saue valla sõnumileht

Nr 1 (162) TASUTA

Volikogu esimehe uue aasta tervitus

Jälle on üks aastaring, seekord 2006, jäänud ajaloo hämarusse. Heites pilgu möödunud aastale, peab ütleva, et oli teine tõine, edukas, toimekas.

Kui riigi alustaladel - valdadel läheb hästi, läheb hästi ka riigil tervikuna. Oli suure majandustõusu aasta. Kunagi ei ole veel riigieelarve nii hästi täitunud, kui möödunud aastal. On mida kulutada, on ka reservi panna, sest majanduskasv ei saa ju igavesti kesta. Huvitav, et kinnisvarahinnad kerkisid lakke ja turg ei tahtnud kuidagi jähnenemise märke näidata. Sel aastal toimub majanduses tõenäoliselt väike jahtumine, kuid ennustuste kohaselt jätkab majanduskasv tõusutendentsi.

Üleüldises heaolu kasvus võib ka Saue vald aastaga 2006 rahule jääda. Meie vald näitas tugevaid arengutendentsi, seda eelkõige jätkuva iibekasvu ja kinnisvaraarendusega. Arendati välja mitmeid uusi elurajoone. Tänu usinate vallakodanike tublile tööle, suurenes meie valla tulumaksubaas märgatavalt. Kuid uute elurajoonide elanike arvelt oleks oodanud suuremat tulumaksu laekumise tõusu. Kasutavad ju palju uusrajoonide elanikud vallapoolseid teenuseid, ise aga elanikeks registreerimata. Järelikult läheb ka nende tõine tulu valla rahakotist mööda. Oleks tore, kui uued elanikud ennast ikka valla elanike registris arvele võtaksid.

Viimastel aastatel on vald investeerinud ~150 miljonit krooni Laagri uue koolikompleksi, spordihoone, ujula ja uue 120 kohaga lasteaia ehitustesse. Need on tõsised summad, kahju ainult, et riik oma kohust ei täida. Näiteks uude kooli investeeris Eesti riik ainult 1 miljon krooni, kuigi koolide ehitamine on riigi kohustus. Arvatakse vist, et Saue vald on rikas küll, las investeerivad ise. Loomulikult me oma rahva hüvanguks seda teeme, kuid tahaks riigi poolt õiglast suhtumist oma vundamenti - valdadesse.

Üks meie valla suurimaid muresid on infrastruktuuri mahajäämus võrreldes tormilise ehitustegevusega. Inimesed kolivad küll tänapäevastesse elurajoonidesse kuid kui teede ja trasside olukord on vilets, rääkimata sotsiaalobjektidest, siis on kuri karjas. Vald paneb infrastruktuuri arengule suurt rõhku kohustades arendajaid andma endast parima. Loomulikult püüab vald oma vahenditega aidata nii palju kui võimalik.

On heameel tõdeda, et meie külade elu on aktiveerunud. On loodud mitmeid külaelu arenguseltse. Näiteks Vanamõisa, Alliku, Maidla küldes. Kui külade inimesed on ise aktiivsed ja ajavad välja eurotoetusi, siis vallapoolse omafinantseerimise taha asi ei jää. Toredad rahvaüritused on Jüriöö jooks ja külade suvelõpu pidu.

On märkimisväärne, et hoogustunud on ka meie pensionäre koondavate organisatsioonide tegevus. Tore, kui oma kuldse elusügisesse jõudnud vallakodanikud ei istu kodus, käed rüpes, vaid tegutsevad oma ühingutes küll tantsides, lauldes, kududes ja noortele elutarkusi jagades. Memmed-taadid on au sees, sest nende elukogemus on väärtus omaette, seda tuleb hoida ja järgnevatele põlvvedele edasi anda.

Eelmine aasta oli ka Eesti poliitilises elus murranguline - toimusid presidendivalimised. Oli valu, pisaraid, pettumust, aga samapalju ootusärevust, rõõmu. Uus president on valitud - soovime talle tarkumust, tasakaalukust ja tarkust meie vabariigi esindamisel kõigil tasanditel.

On alanud uus - 2007 aasta. Seaasta, nagu horoskoopides öeldakse. Ei pääse me selgi aastal valimistest - nüüd siis Riigikokku. Sooviksin, et seekord oleks vähem poliitilist mudamaadlust, poriga loopimist, rohkem ausust. Valik on rahva kätes. Tuleks valida mitte sõnade, vaid tegude järgi. Selleks teile jõudu ja tarkust.

Lähtulevikus võtab meie vallavolikogu vastu selle aasta eelarve, mis esimest korda meie ajaloo ületab saja miljoni krooni piiri. Mäletan, et 13 aasta eest oli meie valla eelarve 15 miljonit krooni. Sel aastal on eelarves rohkem tähelepanu pööratud teedeehitusele - tasapisi peavad need ju ka korda saama.

Tahaksin 2007. aastalt, et inimesed mõistaksid ja usaldaksid üksteist rohkem. Samuti oleks tore tunda hädas rohkem sõbra küünarnukki. Jätkem kadetsemine, ülbust, pahatahtlikkust. Olgem rohkem tolerantsamad, abivalmimad, rõõmsamad. Ei tohi ainult morni näoga hommikust õhtuni tööd rabada, et rohkem mammotat kokku kraapida. Pöördugem rohkem näoga üksteise poole, nähkem inimestes põhiliselt head ja uskuge, maailm muutub paremaks.

Sooviksin teile, armas vallarahvas, uueks aastaks tugevat tervist, elurõõmu, töötahet ja õnne teie peredesse.

Hoidkem ja austagem üksteist!

**INDREK TIIDEMANN
SAUE VALLAVOLIKOGU ESIMEES**

TÄNA LEHES

Kired Tuula krossiraja ümber lk 2

Vallavalitsuse uued töötajad lk 3

Maamaksust lk 4

Jäätmeveost lk 4

Vallavolikogu tööst 28.12.2006 lk 5

Vallavalitsuse plaanid aastaks 2007 lk 5

Eakate naiste seltsi Pihlamari tegemised lk 6

Maidlas uuenenud Seltsimaja lk 7

2006 aasta jõulupidude fotokroonika lk 8

Maaelu arengukava lk 9

Laagri kooli juurdeehitus lk 9

Laste jõulupeod lk 10-11

Vallalehe kojukandest

Hoolimata pingutustest tuua vallaleht iga vallakodanikuni, on selgunud, et paljudele elanikele pole leht siiski postkasti jõudnud.

Koduvald ei toimu tänasel päeval mitte tellijate nimekirja põhised, vaid see saadetakse kõikidele vallas registreeritud postkastidesse. Ka neile, kes ei ole selleks ise soovi avaldanud. Loodetavasti ei ole viimased pahased ja leiavad lehest siiski kasulikku infot toimuva kohta. Postkastide andmebaas vastab Eesti Posti kasutuses olevale teabele. Seepärast palub toimetuse neil, kellel kojukandega on probleeme olnud, piirkonda teenindavast postiasutusest üle kontrollida konkreetne aadress.

Postkontorid teenindavad järgmiselt:

Alliku, Vanamõisa ja Laagri asula (Laagri pk – telefon 679 6875),
Ääsmäe, Tagametsa, Maidla, Pärinurme (Ääsmäe pk – 608 6121).
Vatsla, Hüüru, Kiia, Püha (Harku pk – 657 1060)
Tuula, Koppelmaa, Valingu, Pällu (Keila pk - 678 0980)
Aila (Laagri pk, Keila pk),
Jõgisoo (Ääsmäe pk, Laagri pk)

Toimetuse palub lehe mitte saamisest lisaks teavitada ka aadressil annely.sumre@sauvald.ee või telefoni 654 1156, et meilegi jääks märk maha probleemidest.

Vabandades ja edasisele sujuvale kojukandele lootma jäädes, **KODUVALD**

Kired Tuula motoraja ümber

Raja arendaja eesmärk on pakkuda noortele tegevust motosportis, külaelanikud on kodurahu rikkumise hirmus idee vastu.

Koduvald uuris mõlema osapoole käest, mis siis öieti toimub ja miks ei suudeta kompromissini jõuda.

Toomas Kiileri tulevikuplaanid näevad lisaks krossirajale ette avaliku vaba-aja ja spordikeskuse loomist, kus oleksid veel jalgpalliväljak, võrkpalliväljak ja tennisväljak. Tema sõnul kannustavad projektiga tegelema soov pakkuda kohalikele noortele ajaveetmiskohta, alternatiivina arvuti taga istumisele ja endale erinevate ainete sisse joomise/süstimise asemel.

Külaelanikud on mures oma kinnisvara hinnalanguse pärast, mis seoses mürarikka rajatise päevakorra võib tõusta. Vastuseisu suurendab veelgi teadmine, et motorada on kerkinud ilma kohalike elanikega läbi arutamata.

Suvine külakoosolek tulemusi ei andnud

Vastuseks elanike kaebusele, et ehitised on kerkinud salamahti ja nendega kooskõlastamata, kinnitab Kiiler, et juba 2006 aasta suvel kutsuti kokku külarahvas, et projekti tutvustada ja elanikke teavitada. Ometi ei kandnud mehe sõnul koosolek loodetud eesmärki. "Suvine õhtu, osa seltskonda oli kergelt vindine, mingit sisulist arutelu ei tekkinudki."

Külavanem Rein Riga sõnul lülitus motoraja teema külakoosoleku päevakorda viimasel tunnil, sest arendajal oli kiire. Tegemist oli tol korral suurema üritusega, millega kaasnes ka suvine laat. "Kui oleks konkreetset sellele teemale pühendatud koosviibimine toimunud, siis oleks ka hoopis teine seltskond kokku asja arutama tulnud," arvab ta.

Kohal olnud 50 inimesest oli Kiileri mäletamist mööda projektile vastu ainult kolm – üks neist muretses maa hinnalanguse pärast, teised kaks oli põhimõtteliselt vastu.

"Mina väidan, et maa hind tänu sellele projektile tõuseb. Aga kuna kumbki pool ei suuda oma väiteid tõestada, siis pole sellisel vaidlusel ka mõtet," arvab Kiiler. Nendega, kes põhimõtteliselt on vastu, ei ole mehe hinnangul ka mõtet edasi vaielda, sest argumente ju pole. Enamiku, eriti noorte seisukoht, olnud külakoosolekul siiski pooldav. Külakoosolekul otsustatust mingit dokumentaalset märki maha jäänud ei ole.

Piirinaaber Eve Raud kummutab Kiileri väite vaid kahest - kolmest vastasest: "See on muinasjutt! Juba ainuüksi neid, kes koha peal sõna võtsid, oli rohkem. Sisulisi vastuseid Kiiler ei andnud, kui küsiti kellaegade kohta, et millal treeningud toimuma hakkavad, tuli vastuseks ainult *mhhh, nojah*. Ühtegi skeemi ega kavandit paberi peal ei esitatud," on naine pettunud.

Enim häirib arendaja ülbus

Eve Raua sõnul mindi tollasel koosolekul laiali teadmisega, et arutelud jätkuvad, et arendaja esitab täiendava info. "Võtsime rahulikult, jäime ootama Kiileri kontakti. Jälgin isegi valla avalike detailplaneeringute väljapanekuid, et olukorraga kursis olla," räägib Raud.

Ootamatult avaldati aga oktoobrikuus Harju Ekspressis artikkel, milles Kiiler teatas krossiraja avamisest. "See tegi ikka kohe viha," kirjeldab Raud. "Ülbelt mindi meist mööda, artiklis avaldatust oli osa ju lausvale – näiteks et lähümbruses ei ole ühtegi elumaja," on piirinaaber ärritunud.

Teine naaber - Pia Varinurm usub, et tõenäoliselt oleks külarahvas olnud valmis minema ka kompromissile ja mõtte krossirajast vastu võtnud, juhul kui Kiiler oleks pidanud kinni oma lubadusest: "Oli kokkulepe, et arendaja käib naabrid läbi ja räägib plaanidest täpsemalt. Kindlasti oleks olnud võimalus leida mõni alternatiivne maa motoraja jaoks, elumajadest kaugemal."

Ka külavanem Rein Riga on Kiilerile soovitanud konkreetsete piirinaabritega, keda motorada potentsiaalselt kõige rohkem häirib, kokkuleppele jõuda, aga tema

ja külaelanike hinnangul pole Kiiler seda teinud.

Kas seadust on rikutud?

Kiileri sõnul on rada hetkel poolenisti valmis. "Poolenisti selles mõttes, et esialgne ring on maha märgitud ja sellel on võimalik treenida, selgitab Kiiler. Ta leiab, et raja valmimise juures ei ole seadust rikutud. "Krossirada sellisel kujul ei ole ehitised, see on maastikule kokkuleppeliselt maha märgitud tähised ja mullahunnikud, selle jaoks on vaja vaid maomaniku luba ja see on olemas," kinnitab Kiiler.

Eve Raud on teist meelt, tema teada ei tohi sellist üldise keskkonnamõjuga rajatist ilma kooskõlastamata rajada. Ta usub kindlalt, et motoraja ehitamistki reguleerib ehitusseadus.

Abivallavanem Tiit Talvi sõnul on krossiraja tegemiseks vaja eelnevalt taotleda maa sihtotstarbe muutmist maatulundusmaast sotsiaalmaak. Seda siiski tehtud ei ole ja vallavalitsus on algatanud nõudest mitte kinnipidamise suhtes väärtemenetluse, ettekirjutusega peatada kõik toimingud.

Küll möönab Kiiler, et tema enda planeeritav eluase samale territooriumile on kerkinud ebaseaduslikult. "Jah, siin olen seaduse vastu eksinud, vundament on püsti ilma detailplaneeringuta, aga selle tingis eluline vajadus. Kõik ju teavad, kui raske on praegusel ajal ehitismehi saada. Mul oli võimalus vundament valmis teha detsembris, järgmine kord oleks ehitajad saanud tulla alles suvel. Ei tahtnud poolt aastat kaotada," selgitab Kiiler.

Kiileri põhjendused ehitustegevuse alustamise kohta ei ole ometi õiguspärased. Ka enne vundamenti ehitamist oleks pidanud algatama detailplaneeringu, mida aga ei tehtud. Selle tulemusena on vallavalitsuse poolt algatatud teinegi väärtemenetlus. "Ametnikud käivad täna kõnealusel kinnistul kohal kontrollimas ja tegevus on peatatud," kinnitab Talvi.

Vajab omavalitsuse nõusolekut

Siiski taotleb Kiiler Saue Vallavalitsuse

positiivset otsust raja jaoks. Seda on mehel vaja oma tulevikuvõimaluste realiseerimiseks. "Võistluste korraldamiseks tuleb ehitada piirdeaiad, samuti tellida stardiseadeldis ja luua pealtvaatajatele ohutud jälgimiskohad. See kas krossirajast saab nurgatagune treenimiskoht või nõ. euronormidele vastav spordiobjekt sõltub praegusel hetkel Saue Vallavalitsusest," viskab Kiiler palli vallavalitsuse väravasse.

"Reaalne võimalus oleks taotleda Euroopa Liidust miljon krooni spordikompleksi välja ehitamiseks. See tähendaks siis lisaks krossirajale ka palliplatse jne. Aga et neid toetusrahasid taotleda, peab olema omavalitsuse tugi," räägib Kiiler.

Ta teab, et detailplaneeringu menetlemise käigus on kõikidel elanikel õigus esitada oma poolt ja vastuargumente ja on rõõmuga nõus selle käigus oma seisukohti avaldama. "Ei ole praegu ise kontakti otsinud vastuseisjatega. Loodan, et vallaga kooskõlastamise protsessi käigus saame kohtuda neutraalsel pinnal ja sisulist arutelu tekitada. Praegu on nii, et kui rajale lähen, siis tullakse lihtsalt söimama," ei näe Kiiler hetkel mõtet külaelanikega kooskõlastusvõimalust otsida.

Müra – kui suur siis?

Kuigi on raske spekuloida krossiraja mõju üle maa hinnalanguse ja tõusu osas, siis müra ja selle tase peaks ju olema objektiivselt mõõdetav. Kiiler ütleb, et müra taset saab mõõta siis, kui rada lõplikult valmis ja paar võistlust korraldatud. Seega on tegemist justkui *nokk kinni-saba lahti* situatsiooniga. Naabrid tahaks teada müra taset enne ehituse algust, aga mõõta saaks seda alles peale ehituse valmimist.

Kiileri sõnul saab hinnata müra taset võrreldes Tuula projekti teiste krossiradadega ja seal tehtud uuringuid. "Keila raja kohta, kus varem tegutsesin, koostati terisekaitse ekspertiis ja selle tulemuste ning keskkonna mõjudega arvestades planeeriti ka uus Tuula krossirada," kinnitab mees.

Pia Varinurm leiab, et Keila ja Tuulasse rajatava motoraja asukohta ei saa võrrelda: "Keilas oli rada siiski metsaga piirne, meil on raja ja elumajade vahel hõre võsa." Tema sõnul oli paaril korral, mil krossirajal juba proovisõite tehti, tema elutappa mootorimürin korralikult kosta.

Kiiler ei eita, et teatud lärm muidugi

Jaauarikuu õnnitlused hällipäevaks valla eakatele

LAAGRI

Julius Põldmäe	06.01	96.
Leeni Karin	11.01	89.a.
Ella Aal	14.01	87.a.
Ivan Mihol	18.01	86.a.
Helga Kinnes	25.01	86.a.
Lehte Alba	06.01	80.a.
Helga Reinola	30.01	80.a.
Lembi Nevmõvaka	31.01	80.a.
Valter Otsalainen	17.01	75.a.
Vaike Urblepp	23.01	75.a.
Helne Vare	30.01	75.a.
Lehti Heinsoo	12.01	70.a.
Eili Korn	18.01	70.a.
Vello Hiiekivi	28.01	70.a.

VANAMÕISA KÜLA

Salme-Irene Suviste	03.01	95.a.
Anna Veeber	05.01	86.a.
Vilma Hallik	13.01	75.a.

KIIA KÜLA

Albertina Stepanova	01.01	89.a.
Edgar Pesor	03.01	80.a.
Viive Hollo	19.01	70.a.

PÜHA KÜLA

Astrid Reintam	05.01	75.a.
----------------	-------	-------

VATSLA KÜLA

Helmi Makki	30.01	85.a.
Vilma Lukas	05.01	75.a.

ALLIKU KÜLA

Bronislava Sigida	03.01	70.a.
-------------------	-------	-------

TAGAMETSA KÜLA

Elfriede-Marie Miller	21.01	86.a.
Arvo Vaiknurme	14.01	70.a.

tekib, aga see ei olevat elurütmi häiriv. "Krossirataste näol tegemist tavaliste poes müüdavate ja tavaliikluses kasutatavate mootorratastega. Need vastavad Eestis kehtestatud normidele, vahe on ainult selles, et kinnisel territooriumil kasutamiseks ei ole neil tulesid ja neid ei pea registreerima. Ja alati on ju võimalik kokku leppida kellaajad, millal rajal tegevus toimub. Meie eesmärk ei ole kedagi terroriseerima hakata ja öötundidel sõita. Nädalavahetustel on krossimaailmas nagunii võitlused ja seega ei ole ka siis suuremat tuuritamist," selgitab Kiiler.

Millal siis treeningud toimuma hakkavad, pole mees aga pidanud vajalikuks külarahvaga siiski arutada ega koosõlastada.

Tahab noortele tegevust

Toomas Kiiler on lapsest saadik motosportiga tegelema. Nüüd on sama pisik haaranud ka tema järeltulijat. Seda entusiasmi nimetab Kiiler ka põhjuseks, miks ta projekti vastuseisust hoolimata jätkata tahab. "Lisaks tean, et ma suudaks korraldada kvaliteetseid võistlusi, mul on olemas kogemus Keila motorajalt."

Ta usub ka rakendust ei leiaks vaid sõitjad. "See on ju tegelikult selline mõtte- ja eluviisi kasvatamine. Igal sõitjal on vaja meeskonda, mehaanikuid – poisid saaksid rakendust, mine tea, näiteks läheksid hiljem inseneriks näiteks tänu sellele."

Eve Riga arvates on Tuula noorte vaba aja sisustamine motosportiga kahtlane idee. "Palju neid huvilisi külast tegelikult oleks? Pealegi on motosport kallis lõbu, inimestel pole selliseid vahendeidki, et seda harrastada," nendib naine.

Kuidas edasi?

Nagu ülal kirjutatud on hetkel vallavalitsus algatanud väärtemenetluse koos ettekirjutusega peatada igasugune ehitustegevus krossiraja ja elumaja osas. Väärteomenetlusprotsess on pikaajaline ja kuni selle lõppemiseni on kõne all olev tegevus kinnistul peatatud. Ka Kiileri esitatud taotlus detailplaneeringu algatamiseks, ei tule päevakorda enne väärtemenetlusprotsessi lõppemist.

KODUVALD

Vallavalitsuses uued töötajad

Rita Klein Veskitammi Lasteaia juhataja tel: 534 33071

Alustasin tööd Saue valla Veskitammi Lasteaia juhatajana 27. detsembril 2006. Minu ülesanne on lasteaed ehitusjärgust välja tuua, komplekteerida rühmad ja luua meeskond, kellega koostöös hakata ellu viima Saue valla üht olulisemat strateegilist arengueesmärki - pakkuma efektiivset ja kvaliteetset tuge peredele laste kasvatamisel ja arendamisel.

Olen Pärnust pärit ja keskhariduse omandasin Koidula-koolis. Õpinguid jätkasin Tallinna Pedagoogilises Koolis muusikaõpetaja erialal, edasi humanitaarteaduste bakalaureusekraad muusikas Tallinna Pedagoogikakooli kultuuriteaduskonnas. Käesoleval aastal kaitsesin *cum laude* haridusteaduse magistrakraadi Tallinna Ülikooli andragoogika õppetooli juures hariduse juhtimise erialal.

Veskitammi on kolmas lasteaed, mida juhatan. Esimene töökoht peale kooli lõpetamist 1981. aastal oli Tallinna 108. Lastepäevakodu, kus töötasin muus-

kaõpetajana, hiljem juhatajana. 1990. aastal pakuti mulle huvitav väljakutse – avada Priisle Lasteaed Lasnamäel, mida juhatasin senini. Kõik minu töökohta vahetused on olnud seotud elukoha muutustega, nii ka praegu.

Loodan koostöös Saue Vallavalitsuse ja vanematega Veskitammi Lasteaia kujundada haridusasutuse, kus väärtustatakse Saue valla kui mitmekülgse, teravikliku ja heakorrastatud elukeskkonna ideed, rahvuslikke traditsioone ning ajaloo- ja kultuuripärandit.

Jana Mehine keskkonna- ja korrakaitse spetsialist tel 654 1152

Alustasin Saue Vallavalitsuses keskkonna- ja korrakaitse spetsialistina tööd 12. detsembril 2006.

Mina vastutan mulle esitatud dokumentide ja andmete õigsuse ning õigeaegse edastamise eest, mulle pandud teenistuskohustuste kvaliteetse ja nõuetekohase täitmise eest.

Keskhariduse omandasin Põlvamaal asuvas Värskas Gümnaasiumis. Värskas oli ühtlasi ka minu täiskasvanuks sirgumise kohaks, kus õppisin armastama sealset loodust ja hindama kõike seda, mida loodusel on üldse meile pakkuda.

Seoses üha suureneva huviga looduse vastu, asusin õppima Räpina Aianduskooli keskkonnakaitse erialale. Räpina Aianduskoolis omandasin ka keskerihariduse.

Töökogemust antud ametikohal ma veel ei oma, aga nüüd on mul võimalus rakendada oma teadmisi antud ame-

tikohal selliselt, et Saue valla elanikud tunneksid rõõmu puhtast ümbritsevast keskkonnast ja omaksid üha suurenevat keskkonnateadlikkust.

Eelnevad töökohad on olnud lasteaia õpetajana, klienditeenindajana, brigadirina. Põhilise praktilise osa/kogemuse olen omandanud Räpinas õppides. Käesoleval hetkel õpin Eesti Maaülikoolis eriala loodusvarade kasutamine ja kaitse.

Enda iseloomustamiseks võin öelda niipalju, et olen kohusetundlik ja lojalne, õpihimuline, hea suhtleja.

Politsekroonika detsembris

Saue vallas registreeriti 1.12-31.12.2006 11 kuriteoteadet

Kehaline väärkohtlemine:

12.12.2006 löödi Harjumaal Saue vallas Tuula külas 21-aastasest naisterahvast.

Avaliku korra raske rikkumine:

01.12.2006 kella 21.15 ajal lõi noormees Harjumaal Saue linnas Kütise tänava pargis 16-aastasest poissi ja 19-aastasest Ervinit. Kahtlustatavana peeti kinni 21-aastane noormees.

Vargused:

04.12.2006 õhtupoolikul varastati Harjumaal Saue linnas Kuuma tänaval sõiduautost sülearvuti koos kotiga. Kahju on 15 000 krooni.

16.12.2006 varastati Saue vallas Laari alevikus Kuuse tänaval ehitusobjektilt kaks diiselpuhurit. Kahju on 24 000 krooni.

16.12.2006 varastati Saue vallas Pärnu maanteel kampaingu ruumidest riideeseemeid, rahakott sularaha ja dokumentidega ning mobiiltelefon. Kahju on 6 430 krooni.

Ajavahemikul 23.12.2006 kuni 27.12.2006 murti sisse soojakusse ja varastati ehitustööriistu. Vargusega tekitatud kahju selgitamisel.

Väärtegusid registreeris politsei kokku 180, mille hulgas 163 liikluseeskirjade rikkumist.

Kannatanutega liiklusõnnetusi juhtus kaks:

1. detsembril kella 17.21 ajal toimus liiklusõnnetus Harjumaal Saue vallas Harku-Rannamõisa tee 2 km, kus sõiduauto Opel Omega, mida juhtis Toomas (s 1963), sõitis teelt välja ja paiskus katusse. Sõiduki juht toimetati PERH Mustamäe korpusesse, kus peale esmaabi andmist lubati kodusele ravile.

1. detsembril kella 17.40 ajal toimus liiklusõnnetus Harjumaal Saue vallas Harku-Rannamõisa tee 2 km, kus sõiduauto Mercedes-Benz, mida juhtis Urmas (s 1953), sõitis tagant otsa samas suunas liikunud sõiduautole Mercedes-Benz, mida juhtis Jaan (s 1960). Mõlema sõiduki juhid toimetati PERH Mustamäe korpusesse, kus peale esmaabi andmist lubati kodusele ravile.

PÕHJA POLITSEIPREFEKTUUR

**HÄDAOLUKORRAS
HELISTA FALCKI
JUHTIMISKESKUSE
TELEFONIL 1911**

Kodanik küsib

Mis plaanid on vallal endise Scotland Yardi majaga?

Vastab abivallavanem Priidu Kalbre:

Nn Scotland Yardi maja ehk hooned aadressil Veskitammi 10 kuulub eraõiguslikule juriidilisele isikule, kes on palunud algatada kinnistu detailplaneeringu eesmärgiga rajada sinna kaubanduskeskus.

Detailplaneering on valla poolt algatatud, kuid lahendust veel ei ole. Kuna tegemist on eraisikule kuuluva varaga siis ei saa kohalik omavalitsus otseselt sekkuda vara kasutamise ja öelda omanikule mida ta peab tegema. Detailplaneeringu menetluse käigus selgub ka kasutamise otstarve ja muud küsimused.

Kasuta Saue Vallavalitsusele dokumentide saatmiseks Kodanikuportaali

Saue Vallavalitsusega on nüüdsest võimalik suhelda ka läbi Kodanikuportaali, mis annab võimaluse saata ametlikke päringuid ise vallamajja tulemata.

Kodanikuportaal on keskkond, kus kodanikel ja ettevõtjatel on võimalik omavalitsuste ja riigiasutustega digitaalselt suhelda ning mille abil omavalitsused ja riigiasutused osutavad e-teenuseid.

Kodanikuportaali saab siseneda www.eesti.ee ning lingi Kodanikuportaal alt, kasutades selleks ID-kaarti ja kaardilugejat või internetipanga kasutajatunnuseid.

Kui sisenemine on õnnestunud, tuleks valida link **ametlikud vormid** ja seejärel "saaja" rippmenüüst otsida Saue Vallavalitsus. Edasi vajutada lingile kiri kodanikult/kiri ettevõttele. Teile avaneb juba isiklike kontaktandmetega eeltäidetud vorm, kuhu saate lisada kohe oma teatise.

Praegu saame pakkuda järgmiseid e-teenuseid

- ametliku kirja/teabenõude/teate saatmine kodanikule
- ametliku kirja/teabenõude/teate saatmine ettevõttele

Meie ametnikel on Teie poolt saadetud dokumendile võimalik vastata nii Kodanikuportaali vastust saates kui ka kasutades teisi sidevahendeid. Teile vastamine sõltub soovitud vastuse saamise viisist, mille olete Kodanikuportaalil valinud.

KODUVALD

Mis siis ikkagi muutub jäätmeveo korralduses?

Teatavasti oli detsembrikuu Koduvalla numbris juttu sellest, et alates 1. märtsist 2007 läheb jäätmeveo ainuõigus Saue valla territooriumil AS Cleanaway-le. Sellega seoses on vallakodanikel tekkinud väga palju korduma kippuvaid küsimusi, millele soovime siinkohal vastuseid anda.

1. Miks vald on andnud ainuõiguse?

Seadusest tulenevalt on Saue Vallavalitsusel kohustus korraldada jäätmeveo ainuõiguse määramiseks avalik konkurss. Ainuõiguse andmise eesmärk on see, et oleks tagatud kõikide jäätmevaldajate jäätmete äravedu Saue valla haldusterritooriumil. See tähendab sisuliselt seda, et isetegevusele jäätmete mittekogumise osas tehakse lõpp.

2. Kas peab uue lepingu sõlmima?

Peale 1. märtsi 2007 ei ole teistel prügiveo firmadel enam seaduslikku õigust prügiveo teostamiseks. Sisuliselt tähendab see, et teiste firmade kliendid võetakse AS Cleanaway poolt üle. Lepingus sõlmimiseks tuleb pöörduda AS Cleanaway klienditeeninduse poole telefonil 1919 või kodulehel www.cleanaway.ee. Segaduste vältimiseks oleks hea, kui nii eraomanikud kui ka ühistuomanikud jõuaksid enne 1. märtsi lepingud ümber teha. Nende kinnistuomanikega, kes lepingut ei sõlmi, võtab AS Cleanaway ise ühendust.

Jäätmevaldajad, kes tänaseni pole prügiveolepingut sõlminud, loetakse samuti korraldatud jäätmeveoga liitunuks. See tähendab seda, et jäätmete vedu alustatakse kõigilt jäätmevaldajatelt neile määratud graafikujärgsetel päevadel ja esitatakse

AS Cleanaway teenustasude hinnad alates 1.03.2007

SEGAOLMEJÄÄTMED

Jäätmemahuti suurus	Teenustasu ühekordse käitlemise eest +KM
Kuni 140	52,33
141 - 240 L	59,11
241 - 370	64,41
371 - 660 L	78,01
661 - 800 L	94,07
801 - 2500 L	254,58
2501 - 4500 L	446,82
Jäätmekott (kuni 150 L ja kuni 10 kg)	50,00

PABER JA KARTONG

Jäätmemahuti suurus	
240 - 600 L	15,00
601 - 2000	20,00

JÄÄTMEMAHUTITE

Jäätmemahutite suurus	RENDIHINNAD
Kuni 14	Hind (käibemaksuta)
141 - 240 L	21,19
241 - 370 L	25,51
371 - 660 L	33,90
661 - 800 L	55,00
801 - 2500 L	55,00
2501 - 4500 L	139,83
	169,49

JÄÄTMEMAHUTITE

Jäätmemahuti suurus	MÜÜGIHINNAD
Kuni 140	Hind (käibemaksuta)
141 - 240 L	652,54
241 - 370 L	754,24
371 - 660 L	1059,32
661 - 800 L	2313,56
801 - 2500 L	2347,46
	6437,29

osutatud teenuste eest arve vastavalt Saue Vallavalitsuse poolt kinnitatud hinnakirjale. Soovitame neil kodanikel, kel tänaseni lepingut pole, eelnevalt Cleanaway klienditeenindusega ühendust võtta, et vältida hilisemaid segadusi ja n.ö. ilma prügi äraveota arvete kuhjumist.

3. Millised on veotingimused?

Peamiseks veotingimuseks vastavalt Saue Vallavolikogu määrusele 24. detsember 2004 nr. 16 on minimaalne veokordade vahemik kord kahe nädala jooksul. Veokordade sagedus sätestatakse aga klientidega kokkuleppel lepingus ja seoses sellega muutuvad ka veopäevad. Infot jäätmekorralduse kohta leiad lähiajal valla kodulehel Keskkonna lingi alt ja ka Cleanaway kodulehel.

4. Kas konteinereid saab vahetada?

Inimestel, kellel on renditud konteiner, on võimalik veokordade arvu suurenedes võimalik vahetada endale väiksem konteiner. Juhul, kui suur konteiner on välja ostetud, on asi keerulisem. Kuna üldjuhul teiste firmade vana konteinerit Cleanaway tagasi ei osta, siis võib pöörduda konteineri müünud firma poole. Samuti on inimesel võimalus konteiner kellegagi ära vahetada. See võib inimestes pahameelt tekitada, aga loodame, et need ja teisedki probleemid saavad lahenduse.

5. Kellega peab kodanik suhtlema, kui 1. märts on käes?

Vallavalitsuses prügiveo lepinguid sõlmida ei saa. Peamine probleemide lahendaja on Teie tulevane lepingupartner AS Cleanaway, aga küsimuste tekkimisel on võimalik pöörduda ka Saue Vallavalitsuse telefonil 654 1152.

INDREK BRANDMEISTER
KOMMUNAAL- JA
MAJANDUSSpetsialist

Maamaksu määr ja maamaksu vabastuse andmine Saue vallas

Määrus kehtestatakse "Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse" § 22 lg 1 p 37 ja lg 2 ning "Maamaksuseaduse" § 5 lg 1 ja § 11 lg 1, 2, 21 ja 3 alusel.

§ 1. Kehtestada maamaksu määraks Saue vallas 0,8 protsenti maa maksustamishinnast aastas, välja arvatud paragrahvis 2 sätestatud juhul.

§ 2. Kehtestada põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maamaksu määraks 0,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas.

§ 3. Maamaksust vabastatakse kirjaliku avalduse alusel kuni 200 krooni ulatuses aastas:

- 1) isik, kes on "Riikliku pensionikindlustuse seaduse" alusel pensioni saaja, kuni 1,0 ha tema kasutuses oleva elamumaa osas;
- 2) represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isik "Okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse" mõis-

tes tema kasutuses oleva elamumaa osas.

§ 4. Maksuvabastus antakse paragrahvis 3 nimetatud isikutele tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.

§ 5. Maksuvabastuse andmise otsustab Saue Vallavalitsus maksuvabastuse taotleja kirjaliku avalduse alusel käesolevas määruses sätestatud ulatuses ja korras.

§ 6. Maksuvabastuse taotlus peab olema esitatud vallavalitsusele hiljemalt maksustamisaasta 15. jaanuariks. Maksuvabastuse taotlust ei ole vaja uuesti esitada, kui eelmises taotluses esitatud andmetes ei ole muudatusi.

§ 7. Maksuvabastuse taotluses peab taotleja esitama järgmisi andmeid:

- 1) taotleja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja elukoht;
- 2) pensionitunnistuse või represseeritunnistuse number;
- 3) maksustatava katastriüksuse aadress ja pindala;
- 4) maakasutusõiguse ulatus;
- 5) kinnitus, et taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.

§ 8. Maamaksuvabastuse saajate nime-

kiri jooksva aasta kohta kinnitatakse Saue Vallavalitsuse korraldusega hiljemalt maksustamisaasta 25. jaanuariks.

§ 9. Isikud, kes on esitanud maksuvabastuse taotluse enne käesoleva määruse jõustumist, ei pea uut taotlust esitama, kui nende poolt esitatud andmetes ei ole muudatusi.

§ 10. Tunnistada kehtetuks Saue Vallavolikogu 29. jaanuari 1998 aasta määrus nr 3 "Maamaksu määr ja maamaksu soodustuse kehtestamine", Saue Vallavolikogu 21. detsembri 2000 aasta määrus nr 15 "Maamaksu määr kehtestamine", Saue Vallavolikogu 20. detsembri 2001 aasta määrus nr 28 "Maamaksu määr kehtestamine" ja Saue Vallavolikogu 28. veebruari 2002 aasta määrus nr 34 "Maamaksuvabastuse andmise kord Saue vallas".

§ 11. Määruse avaldab Saue Vallavalitsus elektroonilises Riigi Teatajas, Saue valla interneti koduleheküljel ning ajalehes "Koduvald".

§ 12. Määrus jõustub 01. jaanuaril 2007.

KODUVALD

Põetamine ning põetusvahendite kasutamine

mugavamaks

Pärast lähedase haigestumist võime end leida uues ja hirmutavas põetaja rollis. Sellega toimetulek nõuab kiiret õppimist. Abituse tundel ei tohi lasta süveneda.

Mida kiiremini õpime haige eest hoolt kandma, seda suurem on paranemislootus. Sobivate põetus- ja abivahendite ning põetamise oskuste õige kasutamine aitab säilitada ka hooldatava eneseväärikust ning positiivsust. Kuna vastavate vahendite valik on viimasel ajal jõudsalt kasvanud, siis peaksid ka oma lähedasi juba pikemat aega kodus põetanud inimesed oma teadmise sel alal täiendama.

Koostöös Laagri Apteegiga pakub Saue valla sotsiaaltööosakond võimalust pöörduda põetuslaste probleemidega vastava spetsialisti poole.

Infot saab nii põetus- ja abivahendite valiku, nende kasutamise, põetamise oskuste kui invavahendeid müüvate firmade kohta.

Info Sirli Sõstar-Peerne
5260147 6798346

MARE JALLAI, SOTSIAALNÕUNIK

28. detsembril toimunud Saue Vallavolikogu päevakorrast

Aasta viimane Saue Vallavolikogu istung algas 2007. aasta eelarve 2. lugemise-ga.

Abivallavanem Priidu Kalbre tutvustas kahe lugemise vahel toimunud eelarve muudatusi, milles oli arvestatud volikogu komisjonide esitatud ettepanekuid. Põhitähelepanu all olid eelarve muutused sotsiaalsel ja haridussfääris. Eelarve projektiga on võimalik tutvuda ka Saue valla veebilehel.

15 poolthääle ja ühegi vastu ja erapooletu hääleta lõpetati 2007. aasta eelarve 2. lugemine.

Teise punktina võeti vastu määrus, millega muudeti 10. oktoobri 2005 määrust nr 008 "Saue valla arengukava aastani 2015 (2024)".

Muudatused seisnesid V peatüki 4 alapeatüki *Sotsiaalne keskkond* Ääsmäe Lasteaia rekonstrueerimise tähtaega ja sätestati see järgmiselt: "Ääsmäe lasteaia rekonstrueerimine 2004-2010 (seni 2004-2006)".

V peatüki 5 alapeatükis *Tehiskeskond* pikendati Ääsmäe puhastusseadmete väljaehituse lõpetamise tähtaega ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi projekteerimise ja väljaehitamise tähtaega Vanamõisa, Alliku, Hüüru, Vatsla ja Püha küldes ning sätestati järgmiselt: Ääsmäe puhastusseadmete väljaehituse lõpetamine 2005-2010" (senine 2005-2006), vee- ja kanalisatsioonisüsteemi projekteerimise ja väljaehitamise tähtaega Vanamõisa, Alliku, Hüüru, Vatsla ja püha küldes 2004-2010 (senine 2004-2007)

VI peatüki alapeatükis *Saue valla tegevuskava 2006-2009* pikendati Redise tänava, Suurevälja kõnnitee ja külade kanalisatsiooni rahastamise tähtaegu järgmiselt: Redise tänava kõnnitee rahastamine planeerida aastasse 2008, Suurevälja kõnnitee rahastamine planeerida aastatesse 2008-2009, külade kanalisatsiooni rahastamine planeerida aastatesse 2008-2010.

15 poolthääle ja ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu määruse nr 017 – "Saue valla arengukava aastani 2015 (2024)"

Päevakorras oli ka Saue Vallavolikogu 25. märtsi 2004 määruse 003 "Saue valla teenistujate koosseis, palgamäärad, palgatingimused ja sotsiaalsed garantiid" muutmine.

13 poolthääle, ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu määruse nr 018 – "Saue Vallavolikogu 25. märtsi 2004 määruse nr 003 "Saue valla teenistujate koosseis, palgamäärad, palgatingimused ja sotsiaalsed garantiid" muutmine". (2 volikogu liiget ei hääletanud)

Päevakorras oli Saue valla Alliku küla Lehise maaüksuse krundi suuruse määramine.

15 poolthääle, ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu otsuse nr 104 – "Krundi suurusest Lehise kinnistul"

Arutati kahe kinnistu Liivamari ja Ristiku katastriüksuse sihtotstarbe muut-

mist.

15 poolthääle, ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu otsuse nr 105 – "Kinnistu Liivamari katastriüksuse sihtotstarbe muutmine"

15 poolthääle, ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu otsuse nr 106 – "Kinnistu Ristiku katastriüksuse sihtotstarbe muutmine"

Päevakorrapunkt Maamaksu määr ja maamaksu vabastamise andmine Saue vallas – täpsem info leheküljel 4.

15 poolthääle, ühegi vastu ja erapooletu hääleta võttis Saue Vallavolikogu vastu määruse nr 019 – "Maamaksu määr ja maamaksu vabastuse andmine Saue vallas".

Punktis Saue valla üldplaneeringut muutuva detailplaneeringu algatamine Ääsmäe külas tutvustas Tiit Talvi otsuse eelnõud ja kinnitas, et peale detailplaneeringu algatamist tulevad avalikustamise käigus avalikud arutelud, keskkonnamõjude hindamine jne. - küla elanikud saavad otsustamise protsessis osaleda

7 poolthääle, ühegi 4 vastu ja 3 erapooletu häälega võttis Saue Vallavolikogu vastu otsuse nr 107 – "Saue valla üldplaneeringut muutuva detailplaneeringu algatamine Ääsmäe külas". (1 volikogu liiget ei hääletanud)

Arutuse all olid 3 seisukoha andmine kinnisasja omandamise taotlusele - Mihhail Trentšev, osühing ENERGAR, osühing HELMAKO

Päevakorras oli Vallavanema palga määramine.

13 poolthääle, 1 vastu ja 1 erapooletu häälega võttis Saue Vallavolikogu vastu otsuse nr 111 – "Vallavanema palga määramine".(1 volikogu liiget ei hääletanud)

Revisjonikomisjoni esimees Arnold Õispuu tegi ettekande komisjoni tegevusest 2006. aastal ja teatas oma tagasiastumisest komisjoni esimehe kohalt.

Kinnitati uus revisjonikomisjoni 3 liikmeline koosseis.

15 poolthäälega valis Saue Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimeheks Rein Riga.

Liikmekandidaatidena seati üles Arnold Õispuu, Ruth Piile, Veiko Pedosk ja Jüri Esinurm. Esinurm taandas ennast ja komisjoni liikmeteks valiti salajase hääletuse tulemusel Arnold Õispuu ja Veiko Pedosk, kes said kumbki 11 poolthäält. 13 poolthääle ja 1 erapooletu häälega kinnitas Saue Vallavolikogu revisjonikomisjoni koosseisu: Rein Riga- komisjoni esimees, Arnold Õispuu – komisjoni liige, Veiko Pedosk – komisjoni liige ja võttis vastu otsuse nr 112 – "Saue Vallavolikogu revisjonikomisjoni arvulise ja isikulise koosseisu kinnitamine". (1 volikogu liiget ei hääletanud)

KODUVALD

Mis on vallamajas uudist?

Alanud 2007. aasta toob ka vallavalitsuse tegemistesse uusi tuuli – märksõnadeks suurenev kodanike heaolu, parem teeninduskvaliteet ja tegevuse õiguspärasus.

Vallavanem Mati Tartu on kindel, et natuke küll kulunud kõnekäänul – *kes ei mäleta minevikku, elab tulevikuta*, on oma tarkusetera sees. Sestap plaanib vallavalitsus hakata tegelema Saue valla ajaloo kokku panemisega. Tartu sõnul on meil oma elanike seas ajaloo huvilisi ja suurte minevikuteadmistega inimesi, kelle abil võiks kaante vahele saada süsteemne ajaloomaterjal meie koduvalla kohta. "Tuleviku nägemine peaks põhinema ka mineviku kogemustel. Samas on see ka meie kohaliku kultuuri säilitamise vaatepunktist tähtis," arvab vallavanem.

Kuna vald kasvab ja laieneb, juurde tuleb üha uusi piirkondi, siis on oluline ka süsteemne teave selle kohta. On tekkinud vajadus digitaalse kaardisüsteemi järele, kuhu saaks paigutada mitmed kihid informatsiooni – teedevõrgu, tänavate, katastriüksuste, kaitsevõõndite jms kohta. Olulisel kohal on digitaalse kaardi puhul ka interaktiivsus, näiteks, et oleks võimalik kasutada otsingusüsteeme.

Ka tavaline - paberikandjal Saue valla kaart on valmimas – nimelt juba veebruaris, et hõlbustada politsei ja kiirabi operatiivtöötajatel sündmuskoha kiiret leidmist, aga kindlasti on tegemist ka kodaniku jaoks vajaliku tootega.

2007. aasta märksõnaks on ka e-kanalite arendus vallakodaniku ja vallavalitsuse suhtlemises. Ideaalis võiksime jõuda selleni, et lihtsamate ja vähem lisamaterjalile nõudvate taotluste jms esitamine saaks toimuda ka vallamaja kohale tulemata.

Esimeseks pääsukeseks selles osas on võimalus läbi Kodanikuportali juba lihtkirju vallavalitsusele saata.

Saue Vallavalitsus alustab 2007 aasta alguses uue dokumendihaldustarkvara juurutamist - kasutusele võetakse Amphora programm. Vallavanema sõnul lihtsustab see vallavalitsuse sisest asjaajamist, aga ennekõike on see abivahend kergendamaks kodanikul informatsiooni le juurdepääsu. Vallavalitsuse töö muutub seeläbi avatumaks. Dokumendihaldustarkvara abil on võimalik ka ametnike töö mobiilsust suurendada. Kui peaks tekkima olukord, kus tööpostil viibimine on mõne majavalise koolituse või nõupidamise tõttu võimatu, saab ametnik siiski läbi interneti ligipääsu oma dokumentidele ja asutuse infovõrgule.

2007. aastal lisandub vallavalitsuse töötajate koosseisu 6 uut ametikohta. Peamiselt on see seotud suureneva ehitustegevusega vallas. Planeeringute analüüs ja ehitustegevuse järelvalve osas on töömaht kordi kasvanud ja ei vasta enam ametnike arvule. Nende valdkondade eest vastutavaid ametnikke värvatakse kaks, lisaks veel üks arhitekt.

Planeeringute valdkonda kaasatakse ka üks teede spetsialist, kelle ülesandeks jääb kaardistada kogu valla infrastruktuur

OOTAB OTSUST: Veskitammi 10 kinnistul võib juba 2007. aasta sügisel ehitustegevus alata

– ülevaade kommunikatsioonidest maa sees ja õhus.

Ka raamatupidajate töökoormus on suurenenud, seetõttu lisandub ka üks raamatupidaja.

Viies loodav ametikoht saab olema abivallavanema positsioon. Uue abivallavanema pädevusse jäävad eurorahade taotlusprojektid ja üldine arendustegevus. Senine arendusnõunik Priidu Kalbre jääb kureerima finants- ja eelarve küsimusi.

Ametkohtade lisandumisega seondub koheselt ka töökohtade küsimus. Vallamaja küll laiendama ei hakata. Esiolu võetakse tööruumina kasutusele praegune vallamaja teisel korrusel paiknev volikogu puhkeruum, aga tulevikuperspektiivina peaks 2008. aasta keskel valmima praeguse Scotland Yardi kinnistule Veskitammi

10, kaubandus- ja teeninduskeskus, sinna saaksid oma ruumid ka valla perearstikeskus, apteek ja hambaravi. See omakorda võimaldaks vabaks jäänud pinnad vallavalitsuse tööruumideks seada.

Kui 2006. aastal said uue hingamise Maidla ja Vanamõisa seltsimajad, siis 2007. aastal on kavas Hüüru mõisas teostada remont. Mõisahoonesse tuleb külakeskus, et kultuuri- ja seltsielu aktiveeruks ka seal ja oleks mõnus koht kus koos käia ja üritusi korraldada.

Vallavanem lubab ka teoks teha vajaliku plaani tihendada suhtlemist vallavalitsuse ja külade esindajate vahel kutsudes ellu regulaarsed koosviibimised, et üksteise tegemiste, murede ja õnnestumistega rohkem kursis olla ja oma valla tunnet suurendada.

Aktiivsemalt hakatakse vallas tegelema ka külade siltide ja viitade paigutusega, praegu on valda mitte tundval inimese kaunis keeruline orienteeruda.

2007. aastal jätkatakse ka eelmisel suvel alustatud Pääsküla jõe puhastamise projekti koostöös Nõmme linnaosavalitsusega. Sel aastal on kavas puhastada mõlema poole kallasrajad ja muuta need inimestele läbitavaks. Perspektiivis on plaan, et kogu jõeäärne kujundatakse pargialaks.

Töid ja uusi tegemisi on loomulikult veelgi, aga neist kuulete juba täpsemalt edasistes lehenumbrites.

KODUVALD

Energilised vanadaamid teevad elu ise huvitavaks

Laagri alevikus tegutseva eakate naiste seltsi Pihlamari hing ja alustala Elju Vekkermann räägib seltsi saamisloost ja tegemistest läbi üheksa aasta.

Vitaalne ja särasilmne Elju leidis oma mitmete tegemiste kõrvalt tunnikesse kohtumiseks Koduvallaga. Mõned päevad tagasi oli toimunud Pihlamari sünnipäevapidu, peale jutuajamist suundus vanaproua edasi Laagri lasteaeda Jõulumemme mängima ja pisikestele kingitusi jagama. Elju kohta kehtib suupäraselt ütlus- kes teeb, see jõuab.

Algus 9 aastat tagasi

Eakate naiste selts tegutseb Laagri alevikus juba 9. aastat. "Äärmäel oli eakate klubi juba loodud, aga Laagris veel mitte. Raamatukogu Urve, minu ammune tuttav, tegi mulle ettepaneku, et peaks ikka Laagris ka mingi seltsielu tekitama. Ütles, et sa Elju, võta see enda vedada," meenutab Elju. Kuna Elju oli just pensionile jäänud ja töist tegevust enam ei olnud, siis oli ta rõõmuga nõus.

Nime Pihlamari pakkus välja idee algataja raamatukogu Urve. Elju peab seda väga õnnestunud nimevalikuks. Tegelikult kandis seda nime ka juba Saue soovois tegutsenud pensionäride klubi. Selle tegevus oli vahepeal küll katkenud, aga aktiivsed naised puhusid nimele ja seltsile jälle elu sisse. Tolleaegset vallasekretäri Virve Altuhovat peab Elju hea sõnaga meeles, aitas tema ju korda ajada ametlikud paberid ja 3. detsembril 1997. a sai registreeritud MTÜ Pihlamari.

"Hästi läks meil käima see selts, rahvast tuli palju. Kasutasin ära oma suurt tutvusringkonda, sealt leidsin ringidele juhendajaid – võimlemine ja jooga muutusid väga populaarseks, oli tantsurühm kaheksa paariga. Endine kolleeg Saku soovoisist sõidutas oma vana bussiga meid mööda Eestit ringi," meenutab Elju algusaastaid.

Ainult naistele

Elju ei suuda enam meenutada, miks sai seltsist just naisteklubi. "Ju ei olnud siis huvilisi mehi. Ega neid ei ole praegugi," nendib ta. Elju arvates on eakamad naised palju aktiivsemad, kui mehed. "Mehed kipuvad millegipärast vananedes koju toanurka jääma. Küll me võtaksime nad vastu ka, kui keegi tuleks ja uksele koputaks. Aga pole tulijaid olnud. Võibolla on selline suur naistevägi hirmutav," viskab Elju nalja. Oluline on ka see, et oleks tegemist pensionäriaga. "Meil ju kõik üritused päevasel ajal, tööinimene lihtsalt ei saaks osaleda," põhjendab ta.

Praegu on seltsis 52 liiget, aga iganädalaselt käib koos paarkümmend. "Need, kes alguses on ühinenud, on senini enamuses liikmeks jäänud. Mõned on küll ära kolinud ja mõned kahjuks ka meie hulgast lahkunud. Aga värsket verd võiks juurde tulla küll," kutsus Elju ühinema seltsiga.

Käsitööringist joogatrennini

Seltsi tegevus on väga aktiivne. Vähe-malt kord nädalas kolmapäeviti veedavad klubilised oma päeva Kuuse tänava

keldris, mis on olnud nende pesaks algusest saadik. "Kes teeb süüa, kes näputööd. Kõik vadistavad ja jutustavad, nii et vahel peab sõna saamiseks kõvemat hääle tegema," kirjeldab Elju kokkusaamisi. Esmaspäeviti tehakse Veskitammi kultuurimajas joogat, mis on naise sõnul väga populaarne. "Kui võimlemas on rahvast vähemaks jäänud, siis joogas on ikka 15-16 inimest alati koos ja palju rohkem ei mahukski," on Elju rõõmus rohke osavõtu üle.

Samas on ta veidi nukker, et tantsuring sel aastal ära jäi. Põhjuseks tantsijate vähesus (*vanaks oleme jäänud, kommenteerib Elju*) ja treeneril on aega memmede jaoks vaid reede õhtul, mil kultuurikeskuses naljalt vaba saalinurka ei leia. "Vanasti käisime ikka palju oma tantsutrupiga esinemaski, Harjumaa memme-taadi üritustel olime aastaid kohal," meenutab Elju.

Pihlamari nime all tegutseb ka nimekaimust naiskoor.

Ekspursioonid Eestis ja kaugemalgi

Kui algusaastateil oli reisimine odavam, siis nüüd kurdab Elju, et busi tellimine on kole kalliks läinud. Sellest hoolimata on igal aastal ette võetud reis – käidud on ka välismaal – Tsehhis, Leedus, Norras, Hispaanias, Lapimaal. Reise on korraldatud ise, aga on ühinetud ka Harjumaa eakatega, samuti naaberküla pensionäride tegemistega. Pihlamari on head suhted loonud Kagureisidega ja viimane aitab selgi kevadel korraldada ekspursiooni Viljandimaale.

Tallinnasse on memmedel asja tihemini. Suvel võeti ette KUMU külaskäik, hiljuti väisati Kaarli kirikus toimunud kontserti, kus Elju sõnul ka vallavanem Mati Tartu ja volikogu esimees Indrek Tiidemann laulsid.

Tähtpäevad au sees

Ühiselt peetakse erinevaid tähtpäevi. Kuna tegemist on eakate prouadega, siis on loomulikult tähistamist väärivad sünnipäevad ja juubelid. Traditsiooniks on saanud iga-aastane Pihlamari sünnipäeva pidamine ja jõuluüritus. "Ega me väga pikki plaane teha saagi, kõik oleneb ju tervisest ja võimalustest," kirjeldab Elju ürituste kavandamist.

Rändauhind väarika käitumise eest

Seltsil on ka oma rändauhind – heegeldatud ingel - mida tublimatele iga poole aasta tagant antakse. Viimasel poolaastal pälvis tunnustuse Liide Getreu.

Elju sõnul oskavad saajad seda rändauhinda hinnata. "Selle saab väarika käitumise, aktiivse osaluse eest üritustel," selgitab ta. "Meil on 5-liikmeline komitee, kes siis otsustab, kes on kõige tublim olnud."

Suuri tülisid pole olnud

Elju on nõus ütlega, et kus palju naisi koos, on vahel tüli kiire tekkima. "Eks meilgi on mõnikord omavahel väikesid ütlemissi, aga mitte kauaks. Mõni vahel solvub ja ei osale paar korda, aga see läheb üle," kinnitab ta.

Ta usub, et 9 aasta jooksul on seltsi

OOTAB: Elju Vekkermann kutsus uusi aktiivseid huvilisi ühinema eakate naiste klubiga Pihlamari

liikmetest kasvanud välja pigem sõpruskond, kelle elu väga oluliseks osaks on võimalus koos käia ja tegutseda. "Naised ütlevad, et mina siin hoian silma peal. Kutsun korrale, kui vaja, kallistan, kui vaja. Ei tea kas ma nüüd 100% seda rolli suudan täita," on Elju tagasihoidlik.

Käsitöö rõõmuks endale ja teistele

Lasteaeda, kuhu Elju parajasti teel on Jõulumemme mängima, on naised ühiselt valmistanud kaasa kingitused. "Tuli selline mõte, et koome lapsukestele kindad-sokid.

Iseasi, kas nad neid kannavad, aga lambavillast kudumid on ju nii head ja jäävad siis kasvõi mälestuseks," arwab Elju. Naised heegeldasid tüdrukutele ka väikesed südamekujulised kotikesed, kuhu pisteti pulgakomm ning poisid said kaela kivilipsu. "Nad ju tulevased presidendid," viskab Elju nalja.

Aga naised on ka endale nägusaid käsitööesemeid valmistanud. "Tegime näiteks siidisallid omale, ise värvisime. Meie oma liige Marta Rosenberg juhendas," näitab Elju uhkusega oma kaelas olevale värvikirevale kaunistusele. Võtab siis salli kaelast ja juhib tähelepanu värvitrapudele. "Näe, sellise mustri saab siis, kui värskele värvile riputada meresoola. Milline looduslik kaunidus!" kiidab ta.

Teistmoodi vanaema

Kuna Elju on nii aktiivne, siis selline kodusolev vanaema ta oma lastelastele olla ei saa. "Lapselapsed küll alguses küsisid, et mis meie mammaga juhtunud on, aga nüüd on kõik harjunud," arwab Elju. Ta teab, et lähedased aktsepteerivad tema tegemisi. "Nüüd olen ikka kodus võrdväärne vestluspartner, täis optimismi. Kui ma oleksin siin kodus voodinurgas ja nukrutseks omaette, ega seda ei ole ka kellelgi vaja. Kuni ikka tervist jätkub, tuleb tegutseda," usub naine ja soovibab seda teistelegi eakatele.

Pihlamari 9. sünnipäev

9. detsembril kogunesid Laagri eakad memmed küünlasäras Veskitammi Kultuurikeskusesse. Tähistati Pihlamari juba traditsiooniks saanud sünnipäeva.

Kuigi detsembrikuu on ürituste tihe aeg ja vahel on peole kutsututel raske valikuid teha, proovib selts alati kinni pidada enam-vähem täpsest sünnipäevast, milleks on 3. detsember.

Selleaastane pidu tõi kokku palju rahvast. Lauad olid kaetud liikmete oma tehtud hõrgutistega ja ei puudunud ka klaasike vahuveini.

Veskitammi Kultuurimaja juhataja Tiia Soosalu tegi sünnipäevalapsele kingituse ja kutsus esinema karedahäälsel meeslaulja Bonzo, kes vanu tuntuid viise veeretades pani memmedel jala laua all tatsuma ja sai rohkete aplauside osaliseks.

Vallavalitsus pidas eakaid daame meeles 5 paari toredate käimiskeppidega, millega prouad end kepikõndi harrastades vormis saavad hoida.

Elju Vekkermann etendas pilatüki ja esitusele tuli paroodia Mart Juure ja Peeter Oja Ärapanija saatel.

Tantsuks mängisid pilli Leida ja Viktor. Loomulikult ei puudunud ka Pihlamari naiskoori etteaste, kelle repertuaarist üks laulusalm iseloomustab kenasti seltsi ennest -

On me aastad ainult rõõmu täis, mida võtta meilt keegi ei saa!

Kuni su küla veel elab, elad sina ka...

Just selle vana laulukatke sõnade vaimus avati

9. detsembril 2006. aastal pidulikult Maidla küla Seltsimaja.

Tuuline ja röske detsembripäev tõi seltsimaja juurde kokku pea poolsada inimest. Esindatud oli nii külarahvas, vallavalitsuse ametnikud kui külalised lähemalt ja kaugemalt.

Avasõnadega tervitas kohaletulnuid külavanem Valter Grünberg, põline Maidla küla mees, kes omal ajal praeguse seltsimaja hoones ka koolitarkust taga nõudmas käis. Lõikavast tuulest hoolimata oli mees pintsaku väel ja põhjendas seda ise nõnda: "Eluaeg olen elanud otse koolimaja vastas. Ega's ema mulle tolgi ajal kooliminekuks kasukat selga andnud, ikka tuli lipata särki väel üle tee. Jätkan nüüd sama traditsiooni".

Grünberg tänas kõiki, kes nõu ja jõuga seltsimaja uuendamisele kaasa olid ai-

danud, veekalk mehe silmanurgas andis märku, et nii tema, kui teiste jaoks see sündmus palju enam, kui pelgalt maja füüsilise korrastamise projekt. Kõikidest sõnavõtudest jäi õhku mõte, et seltsimaja on ühe külaelu ja - kultuuri püsijäämiks tohtu tähtsusega.

Hageri kiriku pastori maja sisseõnnistamise jutlusest kumas läbi soov, et seltsimajas tuleks teha ja sõnad, mis seltsimajas kõlama/juhtuma hakkavad, oleks kantud positiivsest tahtest ja koostöötamise rõõmest.

Maidla küla seltsimaja projekti maksumus oli ühtekokku 1 465 628 krooni. Raha saadi erinevates fondidest ja omavalitsuse toetusest. Külas elab 138 inimest.

KODUVALD

UENENUD: Selline näeb Maidla Seltsimaja peale renoveerimist

TUULT EI PELGA: Külavanem Valter Grünberg pintsaku väel avamiskõnet pidamas

Maidla koolimaja ajalugu

Maidlas valmis talupoegade eestvedamisel esimene koolimaja 1872. aastal. Ehitusmaterjali ja krundi andis mõis. Koolis õpetati eesti keelt, kalligraafiat, rehkendamist, geograafiat, usuõpetust, laulmist ja alates 1877. aastast ka vene keelt.

Selle koolimaja iga oli lühike, maja süttis 1893. a lõpul või 1894. a alguses vigase korstna tõttu põlema.

Kaheksa aastat oli Maidla koolimaja. Lastel tuli käia kas Sutlema või Äasmäe koolis.

Tänaseni Maidla külas säilinud koolimaja valmis 1902. aastal ja õppeaineteks olid eesti keel, ilukirjandus, rehkendus, piiblitõlg, katekismus, kirikulaulmine, vene keel, turnimine, laulmine ja geograafia.

Aastatel 1881-1884 algas venestamispoliitika ja Eesti koolides seati sisse vene keele õpe. Näiteks geograafia ja ka rehkenduse õpetamine toimus venekeelsete raamatute abil. Lapsed pidid koolis rääkima vene keelt ja selline kord kehtis kuni 1917. aastani.

Maidla kool oli ka küla kultuuri edendaja. Maidla segakoor asutati 1912. aastal. Kultuuriüritused jäid soiku 1914. aastal, kui algas I Maailmasõda. Õpetajad mobiliseeriti sõjaväkke ja 1917-1918. aastal koolis õppetööd ei toimunud, sest vene sõdurid muutsid Maidla koolimaja kasarmuks. Saksa okupatsiooni ajal 1918. aastast hakati koole üle viima saksa keelsele õppele. Kuid 1918. aasta novembris koos Eesti Vabariigi loomisega sai koolides üle minna emakeelsele õppele. Siitpeale algas ka hoogne tõus. Koolis tõsteti kohustuslik õppeaeg neljale aastale, hiljem kuuetele aastale.

1923/24 oli koolis kokku 50 õpilast. 1924/25 45 õpilast.

1938 rajati kooliaed ja ehitati väliklosett. Istutati ilupuid, viljapuid, marjapõõsaid. Koolimaja oli küla seltsielu keskus, korraldati rahvapidusid ja koo-solekuid. Rahvarohked olid jõulupeod.

1940/41 Nõukogude võimu kehtestamisega muutusid ka õppekavad ja koolikord. Uue õppeainena tuli juurde vene keel ja muutus ajaloo käsitlus.

1941/44 muudeti taas koolikorraldust ja õppekavasid ning koolis hakati vene keele asemel saksa keelt õpetama.

1944/45 Nõukogude võimu taaskehtestamisega ilmusid taas jälle uued õpikud ja raamatukogust kõrvaldati ebasoovitav kirjandus.

1946/47 õppis koolis 32 õpilast. Keh-testati koolikohustus 7. aasta vanuselt kuni mittetäieliku keskkooli lõpetamiseni (7 klassi) või 16- aastaseks saamiseni.

Pärast kollektiviseerimist oli Maidla kooli krundi suurus 15 000 m², sellest külvi alla väike katseaed 95m² ja spordiväljak 10000 m².

1969-75 aastatel väikekoolide likvideerimise käigus suleti Maidla kool.

1975-86 oli kooli sügistööde ajal sheffide toitlustuskoht.

1986 tehti koolimaja remont ja kohandati hoone õpilasmalevlaste majutamiseks.

1991-2003 hoidis majal silma peal Linda Grünberg.

23.02.2003 asutati MTÜ Maidla Külaselts. Koolimaja nimetati ümber seltsimajaks. Aktiivselt tähistati mitmeid tähtpäevi – vastlapäeva, naistepäeva, jaanipäeva.

Seltsimaja oli kehvast seisukorras, seetõttu asuti kirjutama projekte EL fondidele. Esimene toetussumma tuli 2005. aastal ja selle käigus vahetati seltsimaja katus. Projekti maksumuseks oli 125 785 krooni, milles osales 10%- ga ka Saue vald.

2006. aastal saadi raha ka kogu hoonerekonstrueerimiseks. Õnnestunud projektikirjutamise tulemusena saadi toetusraha kokku 1048343 krooni, taas pani õla alla ka omavalitsus 10%-ga.

2006 aastal taotleti raha ka küttesüsteemi uuendamiseks. Projektirahad saadi Hasartmängumaksust ja kogusummas 155200 krooni. Omavalitsus lisas 20% ja finantseeris ka 194000 krooni mahus seltsimaja inventari soetamist.

Projektikirjutajad: "Järgmisena võtame ette kooli kõrvalhooned ja tiigi"

Seltsimaja renoveerimisele eelnes usin projektikirjutamine EL fondidest finantseerimise taotlemiseks. Eduka rahataotluse taga seisab Maidla tegus perekond Mitt.

Aavo Mitti sõnul julgustas neid tegutsemise eelnev kogemus, mis saadi oma talu tarbeks projekte kirjutades. Põhilise au ja tänu suunab Aavo siiski oma abikaasale Enele, kes suurema töö ära tegi.

Ene meenutab, et alustati projektitaotlusega 2005. aasta novembris ja veebruariks oli positiivne vastus PRIA'lt käes. "Päris paras kadalipp tuli läbi teha, kokku jagati Harjumaal välja 5,7 miljonit krooni, millele laekus 21 avaldust. Neid siis hinnati ja meie projekt sai 6 koha," selgitab Ene. (Muuhulgas sai sealt samast raha ka Vanamõisa Seltsimaja). See oli tegelikult juba teine projekt Maidla seltsimaja tarbeks. 2005. aastal saadi raha katuse vahetamiseks.

Rahad käes, algas töö teostajate otsimine ja nüüd – vaid aastajagu päevad hil-

jem, on vana maja uues kuues. Fassaad on renoveeritud, aknad vahetatud, siseviimistlus lõpetatud ja saalis praksub mõnus kaminatuli. Ene kiidab ka külarahvast, kes koristamise ja lammutamise talgutel hoogsalt kaasa löid. "Ega üksi jõuakski kõigege toime tulla," arvab Aavo.

Ene hinnangul on külaelu muutunud viimastel aegadel üha aktiivsemaks ja näiteks jõulupidu planeerides tõdeti, et kõiki soovijaid ei mahutagi ära. Seega on küla arengut silmas pidades tegemist tõesti tähtsa ehitisega.

Ometi ei kavatseta edasi käed rüpes istuda ja loorberitele puhkama jääda. Juba on peas küpsemas uued ideed küla heaks. "Järgmisena võtame ette kõrvalhoonete renoveerimise ja Maidla tiigi korrastamise," ei jäta Aavo kahtlustki, et arendustegevus Maidlas jätkub.

KODUVALD

Fotomeenutusi 2006. aasta jõuluüritustest Saue vallas

Eakate naiste seltsi Pihlamari jõululõuna 20. detsembril Kuuse tänaval

KÕNEDE AEG: Vanaprouad Elju Vekermanni jõlutervitust kuulamas. Laud on kaetud - verivorsti ja süldi kõrval on aukohal ka Eesti lipud

RÄNDAUHIND: Elju annab klubi ränd-auhinna -heegeldatud inglī -üle viimase poolaasta tublimale liikmele Liide Getreule

ILUTULESTIK: Säraküünla tuledes jõululaulud ja punane jõulumemme kostüüm löid meeoleu

Vanamõisa memme-taadi jõulupidu seltsimajas 20. detsembril

AASTA KOKKUVÕTE: Külavanem Vahur Utno jagab külaelanikega oma mõtteid möödunud aastast.

PILLIHÄÄL: Mahedaid laulu ja tantsuviise esitas memmedele-taatidele ansambel SOL, laulu löid lahti ka pidulised ise

TANTSUHOOS: esimesed pillihääled töid tantsuplatsile teiste seas ka Aino Kiirendi ja Jaan Saare

Vallarahva jõulupidu Veskitammi Kultuurikeskuses 21. detsembril

PIDU ALGAS KATUSELT: Tervitussõnad anti külalistele edasi seekord väljas ja maapinnast mitme meetri kõrgusel- nimelt kultuurikeskuse katuselt

JÕUKAS JÕULUVANA: Vallavanem ja volikogu esimees on haaranud raudsesse haardesse peo rikkaima mehe

TANTSUTUHIINAS: Jalga keerutati ka kultuurikeskuses Airi Allvee musitseerimise taustal

Mida pakub maaelu arengukava 2007-2013 külad arenguks ?

Külad arendamise meetet 3. 2. rakendatakse alates 2007. aastast maapiirkondades (sh. vallasisesed linnad ja väikelinnad).

Toetuse eesmärgid:

- omaalgatuse tugevdamine;
- sotsiaalse infrastruktuuri arendamine;
- külad elukeskkonna ning kultuuripärandi säilitamine ja taastamine;
- erinevate teenuste kättesaadavuse ja jätkusuutlikkuse parandamiseks uude lahenduste leidmine.

Toetusi antakse investeringuteks järgmistele küla elukeskkonda arendavatele tegevustele, mille puhul võib eeldada, et tavatingimustes ei saada neist olulist rahalist tulu:

- teistele isikutele kasutamiseks avatud ehitiste ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja sisustamiseks, mis on seotud külaelanike ühise tegevuse, külakultuuri arendamise või looduslike väärtuste säilitamisega;
- objektidesse, millel on ajaloolis-kultuuriline väärtus;
- kohalike põhiteenuste (sh kultuuri-tegevus ja vaba aja veetmine) loomist küla(de)le ning seotud väikeinfrastruktuuri;
- multifunktsionaalsete teeninduskeskuste arendamiseks (mitte-tootlikud investeringud);
- teistele isikutele kasutamiseks avatud interneti ühendusega infopunktide ehitamiseks, rekonstrueerimiseks ja sisustamiseks.

Toetuse saajad

· Mittetulundusühingud (tegutsemise tähtaeg ei või olla lühem kui viis majandusaastat pärast investeringu tegemist).

· Ettevõtjad, kes on taotluse esitamise hetkeks tegutsenud vähemalt 6 kuud. (lisandused ärikasumi kohta)

Maksimaalsed toetuse määrad:

- mittetulundusühingule – kuni 90% lubatud investeringust;
- ettevõtjale – kuni 65% lubatud investeringust (sõltuvalt asukohast, suuruselt).
- avaliku sektori toetuse ülempiir ühe taotleja kohta on 300 000 eurot (4 693 980 EEK);
- aastane toetus ei tohi ületada kuni 60 000 eurot (938 796 EEK)

Nõutavad dokumendid:

- taotlus;
- vastava haldusüksuse arengukava;
- investeringuobjekti avaliku kasutamise kokkulepe kohaliku omavalitsusega (5 a);

Taotluste paremusjärjestuse määrab maavanema poolt moodustatud komisjon, millesse kuuluvad maavalitsuse, kohaliku omavalitsuse ning sotsiaalsete ja majanduslike partnerite esindajad. Komisjon hindab investeringuobjekti vajalikkust antud piirkonna kultuuri-, looduslike ja sotsiaalmajanduslike arenguvajaduste ja –võimaluste seisukohast. PRIA kontrollib taotluste vastavust ja investeringute sihipärasust.

IV telg-LEADER

Eesmärk on kohaliku algatuse edendamine tegevusgruppide arendamise ning piirkonna arengustrateegiate väljatöötamise ja elluviimise kaudu.

Toetatakse kohalike tegevusgruppide juhtimist, oskuste omandamist ja kohaliku arengu strateegiate rakendamist.

Tegevus 1: Kohalike tegevusgruppide oskuste omandamine. Avaliku sektori toetuse määr kuni 100%;

- Kohalike tegevusgruppide moodustamine ja arendamine (informatsiooni-, teavitamis- ja koolitustegevused)
- Piirkonda puudutavate uuringute läbi viimine;
- Arengustrateegiate koostamine;
- Riigisisene ja –väline koostöö (kaasama vähemalt ühte EL kohalikku tegevusgruppi).

Tegevus 2: Kohaliku arengustrateegia rakendamine. Strateegia raames ellu viidavate tegevuste avaliku sektori toetuse määr kodanikeühenduste poolt läbiviidavatele projektidele kuni 90%. Infrastruktuuri investeringud kuni 60%.

- Olemasolevate kohaliku arengu strateegiate täiendamine;
- Strateegia tegevuste elluviimine sh strateegias investeringud;
- Riigisisene ja –väline koostöö (kaasama vähemalt ühte EL kohalikku tegevusgruppi).

Strateegia alusel rakendatavate projektide välja valimine on kohaliku tegevusgrupi pädevuses.

Toetuse saajad on kohalikud tegevusgrupid (MTÜ-d), ettevõtjad, omavalitsusüksused, ühendused, kes tegutsevad piirkonnas, kus on moodustatud kohalik tegevusgrupp.

· Kohaliku tegevusgrupi liikmed võivad kuuluda korraga ainult ühte kohalikku tegevusgruppi;

· Tegevuspiirkonna elanike arv peab olema vahemikus 10 000 kuni 100 000, põhjendatud erisused tegevusgrupid elanike arvus on lubatud;

· Tegevusgrupi moodustamiseks peab selle liikmeteks olema vähemalt kaks omavalitsusüksust ning samas tegevuspiirkonnas tegutsevad ettevõtjad ja kodanike ühendused;

· Avaliku sektori osakaal kohaliku tegevusgrupi otsustustasanditel peab olema alla 50%;

· Tegevusgrupid peavad olema valmis valima strateegia kohaselt finantseeritavad projektid, sh koostööprojektid. Tegevusgrupi põhikirjas peab olema sätestatud strateegia rakendamise ja projektide valiku mehhanism, ning valikut tegeva organi valimise printsiibid;

Nõutavad dokumendid:

- taotlus;
- tegevuskava strateegia koostamiseks (Tegevusvaldkond 1);
- strateegia (Tegevusvaldkond 2);

Taotluste hindamise protseduur:

Meede on avatud kõigile maapiirkonnas tegutsevatele kohaliku tegevusgrupi nõuetele vastavatele taotlejatele. Kuulutatakse välja avalikud konkursid kohalike tegevusgruppide valimiseks 2007, 2008 ja 2009 aastal.

Taotluste läbivaatamiseks moodustatakse põllumajandusministeeriumi, PRIA, asjaomaste organisatsioonide esindajatest ja ekspertidest komisjon, kes tegevuskava ja strateegia kriteeriumide alusel langetab toetuse vajalikkuse kohta otsuse.

**PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI NÕUNIK
A. LAANSALU**

LISAINFO WWW.AGRI.EE

Laagri kooli uues tiivas algab õppetöö juba veebruaris

10. jaanuar Laagri kooli juurdeehitusel on täis reibast töömehel, kümned ehitusmehed pahtlilabidate, pintslite ja värvpottidega pingutavad, et juba veebruari alguses saaks hoone koolilaste käsutusse.

Laagri Spordi – ja Hariduskeskuse juhi hr Vihvelin sõnul võetakse esimeses etapis hoone kasutusele osaliselt. “Eriala klassid – füüsika ja keemia laborid, poiste metallitöö klass valmivad kevadeks, aga osad klassiruumid saavad mõõbli juba 16. jaanuaril ja õppetöö võib alata,” kinnitab Vihvelin. Viimistlustööd jätkuvad läbi kevad-suve, sest liigne kiirustamine võib kvaliteedi alla viia. “Sellised niisked ilmad, nagu praegu Eestimaal valitsevad, on meile nuhtluseks, oleks viis kraadi külmagi, saaks värvitöödega väljas alustada, praegu on liiga niiske,” loodab Vihvelin ilmataadi peale. Ehituskvaliteediga on Vihvelin rahul: “Mehed teevad head tööd, ei ole miski põrsakes-te nif-naf hoone.”

Kevad-suveks saab valmis haljastus, mänguväljakud, õpetajate soovil ka kooliaed, kus lapsed saaksid lähemalt tutvuda botaanikaõpikuist tuttavate taimeliikidega. Kavas on rajada ka väliklass, et ajal oleks võimalik tunde läbi viia õues.

Vihvelin nendib, et staadioni teenindamiseks oleks vaja ka üht eraldi hoonet riietusruumide ja majandusruumide tarvis.

Uues tiivas saavad koha vanemad klassid, mudilased jäävad olemasolevasse tiiba. Uute klassiruumide ja nende siseseadete kohta oskab Vihvelin öelda vaid tunnustavaid sõnu: “Ma usun, et füüsika-keemia klasside varustus saab olema lausa ülikooli tasemel!”

Lasteaia ehitusel on praegu käsil katuse ja akende paneku etapp, aga Vihvelin lubab, et 120 kohaline lasteaed on kindlasti valmis augustiks – uue õppeaasta alguseks.

Vihvelin on veendunud, et tegemist on vallaelu arengus olulise projektiga. “Kõiki, kes selles ehitusprotsessis on osalenud – alates volikogust ja vallavalitsusest, lõpetades meie inimestega – on kannustanud ainult üks eesmärk – laste heaolu,” kinnitab mees.

Ta usub ka, et füüsiline keskkond, kus laps kasvab ja areneb, on olulise tähtsusega tema kujunemisel. “Kui inimene läheb puhtasse kohta, siis ta ei viska prahti maha, vaid otsib prügikasti. Selline käitumine muutub harjumuseks, keskkond ise hakkab last kasvatama,” on Vihvelin veendunud.

KODUVALD

VEEL TOLMUNE:

Uue korpuse koridor näeb hetkel välja küll selline, aga juba kuu aja pärast peaks peaks siin laste kilkeid kuulda olema

VIIMASED PINTSLITÕMBED: klassiruumid saavad viimast lihvi - parajasti pannakse põrandat

UUS LASTEAED:

praeguses tööstaadiumis pannakse hoonele katust ja aknaid. Septembriks oodatakse mudilasi juba valmis majja

Jõuluaeg Ääsmäe lasteaias

Jõulud on imeline aeg - põnev ja üllatusterohke. Kindlasti on seda ka jõulueelne aeg, jõulude ootamine. Ootab ju iga pisike inimene, millal ometi tuleb lumi maha ja millal hakkavad päkapikud käima. Ja kui ka lumi ennast oodata laseb, annab esimene adventipühapäev ometi päkapikkudele loa tulla!

Nii kogunesidki kõik päkapikud Ääsmäe lasteaias juba 7. detsembril Päkapi-kupeole. Pidu alustati lauldes ja tantsides, päris päkapikkudele tuli külla teatripäkapikk, näitleja Heino Gustavson, kellega koos elati kaasa põhjapõder Rudolfi toimetustele. Siis siirdusid suured ja väikesed koos tegutsema. Lasteiaia vastremonditud söögisaalis toimus päkapikupere laat – ja mida kõike seal ei olnud!

Pisipäkapikud olid meisterdanud jõulukaarte, voolinud kaelahteid, kujundanud purkidest värvilisi jõululaternaid. Nii mõnigi pikk-päkapikk sai aga koju kaasa inspiratsiooni laadale toodud makaronikuuskestest! Maiasmokad said kaunistada enda-

le piparkoogi, mis maitses värskena eriti hea! Usinalt asuti kaarte meisterdama, siin tulid küll mõned suuremad päkapikud abiks. Kõrvalasuvasse võimlemissaali oli aga varutud oksi, pilliroogu, kõrsi ja kartuleid, millest sai oma maitse järgi õnnetoova jõulukrassi valmistada. Kui see kõik tehtud oli, sai puhata päkapikukohvikus, juua jõuluglõgi, nautida köögipäkapiku maitsvaid pirukaid ning vahetada peomuljeid. Ja kui ilusaks olid majapäkapikud ehtinud ruumid!

Tõesti, aega ja vaeva oli kulunud üksjagu aga päkapikupere meel oli õnnestunud peost rõõmus!

Selleaga aga päkapikkude töörohke aeg alles algas – ees oli ootamas noorema rühma pörsapidu, sõimerühmale tuli külla Lumeeit, keskmist rühma aga ootas jõuluvana Sillaotsa talus Raplamaal.

Toomapäeval tõid kauni jõulukontserdi meie majja kaasa Ääsmäe Põhikooli lapsed.

Soovime teguderohket uut aastat kõigile!

LANA-MARIA PETERSON

Jõulukuu Jõgisoo Seltsimajas...

...pakkus tegutsemist ja pidumeeleolu eelkõige käsitöölastele ja nooremale põlvkonnale.

Enne esimest adventi toimus juba mitmendat - setmendat korda „Päkapi-ku käsitöötuba“. Sai meisterdada jõulukaarte, -ehteid, küünlahoidjaid, maalida siidisalli, küpsetada ja kaunistada piparkooge ja lihtsalt olla niisama selles sagivas meeleolus, kus jõululõhnad ja –muusika täitsid terve maja ja meeled. Lõpptulemusena sai kaunistatud saali-kuusk käsitöölaste omatoodanguga – ja uhke ta sai!

Teiseks suuremaks jõulusündmuseks oli samuti pika traditsiooniga laste jõulupidu nii oma kui naabruskonna lastele ja nende sõpradele-sugulastele lähemalt ja kaugemalt. Külla tuli Ääsmäe põhikooli laste näitering „Jõuluvana sünni-

päevaga“ ja loomulikult jõuluvana suure kingikotiga. Pärast pikka luuletamist sai kogu piduseltskond virgutada ennast jõuluvana juhendusel laulumängudega ja lehvitada aknal taadile järele!

Kuna küla noorsugu enam päkapikutamisest suurt lugu ei pea, on tekkinud neile eakohasem ajaviitmiseväljund. Pärast ping - pongi laua saabumist seltsimaja saali ei ole vist ühelgi õhtul maja aknad pimedad. Käivad noored lauatenisehuvilised ise koos sõpradega, isad lastega ja vastupidi ning sekka mõned emadki. Tundub, et see asi sai küll õigesti kohta.

Uuel aastal on jaanuari lõpupoolel oodata suurt karnevalitralli koos karaoke ja Margus Kastoriga, oodatud on nagu ikka - noorest vanani, lühikesest pikani!

EGLE KÕRVAS

Hiirte pidu Vanamõisa Seltsimajas

21. detsembril oli seltsimaja taas täis laste naeru ja rõkkeid. Kes olid tulnud siia ema-isaga, kes vanaemaga, et osa saada laste jõulupeost.

Pidu sai hoo sisse kohe, kui laste ette astus imetore hiirepere lasteteatrist Sõber. Etendus oli väga humoorikas ja musikaalne, nii et tardunult jäid seda jälgima ja nautima ka kõige väiksemad pidulised vanemate süles, samas kui emad-isad-vanaemad ise naerupisaraid pühkisid.

Etendus vaadatud, astus laste ette päästekoer Nublu, kes jagas tuleohutuslaseid teadmisi lastele ning tuletas neid meelde ka vanematele. Lapsed olid usinalt valmis vastama Nublu küsimustele ning selga proovima ka päris tuletõrjuja tööriietust.

Ja siis saabus see kõige oodatud hetk – akna taga seisis Jõuluvana. Laste näod läksid veelgi rohkem särama, sest eks seda taati oodati ju kõige rohkem. Iga laps sai kätte oma jõulupaki, kes luuletuse, kes lihtsalt siiralt lapseliku pai eest.

Kingid jagatud, seadis jõuluvana samum järgmiste laste poole, ning ülejäänud pidulised hakkasid maitsma ahjusooja

šokolaadikringlit ja muud head-paremat, mida toredad seltsimaja inimesed lauale säädinud olid.

Pidu oli igati tore ja kindlasti üks meelde jäävamaid.

SIGRID RIIPPINEN

Laagri kooli ujumis

8. detsembril toimunud Harjumaa koolidevahelise teateujumise võistlustelt tõid Laagri kooli 4. ja 5. klassi tüdrukud koju esikoha.

Võistlused toimusid Laagri Tervisekeskuse ujulas ja võiduka naiskonna esindajateks olid Leanika Klaus ja Beatrice Trumm 4. klassist ning Grete Heinsoo ja Sheryl Loorits 5. klassist.

Tüdrukute sõnul oli konkurents tihe, osales kokku 16 kooli ja oma vanusegruppis pistsid piigad rinda 8 võistkonnaga. Sellest hoolimata läksid nad ikka võidu peale välja. Tüdrukud meenutavad, et väike pabin oli sees ka, aga kooli kehalise kasvatusõpetaja Toomas Artma oli kaasas julgustamas.

Võistkond pandi kokku oma kooli ujumisvõistluste Väle Kala tulemuste põhjal.

Tüdrukud näitasid seal kõrget taset, kuigi igapäevaselt käib ujumistrennis ainult Beatrice. „Juba esimesest klassist peale olen Nõmme ujulas harjutamas käinud,“ rääkis Beatrice. Teised tegelevad praegu ujumisega kooli kehalise kasvatus tundide raames, kuigi võit olla pannud mõtlema, et võiks alaga kohe tõsisemalt tegelema hakata.

Autasustati tüdrukuid medalitega ja diplomitega, viimased ripuvad nüüd raamituna klassi seina peal kõigile vaatamiseks. Klassikaaslastedki soovisid saavutuse puhul õnne. „Küsisid, et kui kuldmedal, miks ta siis hõbeda värvi on“, meenutas Sheryl.

Võistlustel jäid sama vanusegrupi pois- te esindus koosseisus Rait Laanemaa, Imre Kikkas, Marcus Daniel Saar ja Andre Reinalt, napilt medalikohast ilma, saavutades 4 positsiooni. Kokkuvõttes oli Laagri kool üldarvestuses 1 koha.

Laste kehalise kasvatusõpetaja Toomas Artma loodab ujumises edu tulevikuski, sest Laagri Kooli õpilastel on ujumistunnid juba esimesest klassist alates kord nädalas. „See aga tähendab, et kui need, kes eelmisel ja sel õppeaastal on esimeses klassis, jõuavad kunagi nn võistlemisvanusesse, siis on meil teiste koolidega võrreldes ehk edu sees,“ usub Artma. Koolile tähendas see võit aga esimest medalit spordivaldkonnas. „Õnneks kohe ka kuldne! Loodame, et suudame jätkata edu ka edaspidi ja ka teistel aladel,“ on õpetaja optimistlik.

KODUVALD

Maidlas lustisid vanad ja noored üheskoos

23. detsembril toimus Maidlas Jõulupidu, mida korraldasid Anu ja Aivar Kontus. Peol sai osaleda ostes pileti, kokku oli umbes 70 inimest, nii noori kui eakaid.

Jõulupidu algas Maidla laste näidendiga „Jõuluvana äratamine”, kui jõuluvana lõpuks ärkas, siis asus ta koos päkapikkudega kingitusi jagama. Pakki saamiseks tuli esineda, kui pakid jagatud, salmid loetud, laulud lauldud hakati üheskoos jõuluroogasid sööma. Kui lapsed ja vanemad inimesed koju olid läinud jäid emad- isad kuni hilisööni tantsima ja trallima. Peole kaasaaitamise eest täname sponsoreid.

Soovime Maidla ja Pärinurme küla inimestele toredat uut aastat ja rohket osavõttu uutest üritustest.

MTÜ MAIDLA KÜLASELTS

TIIMIGA KOHAL: Maidla lapsed külastas Jõuluvana koos rohkearvulise päkapiku meeskonnaga

Ääsmäe noortekeskuse Exit jõulupidu

21. detsembril pidas Ääsmäe noortekeskus koos noortega jõulupidu.

Pidu algas kell 18.00 ja kõigile peoliste esines noortekeskuse näitering etendusega „Jõuluvana sünnipäev”. Näitering koosseisu kuulused: Geidi Peenmaa, Jane Kuusalu, Maarja-Liis Tahk, Ergo Trepp ja Rauno Varik.

Peale etendust oli noortekeskuses kaetud laud hea ja paremaga ning disko võis alata. Muusikat valisid Taavi Reemann ja Jarmo Talv. Pidude puhul on alati alguses raske noori tantsima saada ja hiljem jälle ei suudeta tantsimist lõpetada. Alustasime ajalehetantsuga ja õhtu kõige populaarsemaks kujunes Limbo tantsimine. Parimad limbotajad olid: Egert Poll,

Maarit Olbri ja Mirjam Voitka.

Kui pidu oli poole peal, oli aeg Jõuluvana kingikott välja tuua ja kingitused laiali jagada. Meeldiv oli see, et kuna kõigil polnud luuletust või laulu kingi lunastamiseks, mõeldi välja vahvaid ülesandeid, kuidas kommikott ikkagi kätte saada. Tehti kükke, võimeldi, kes ulatas, see puudutas lage või oli veelgi kavalam ja võttis mõne noorema lapse appi, kes siis luuletuse või laulu eest aitas kingituse lunastada.

Eliisabet Sinimeri, Maarit Olbri ja Mariliis Metsavaht mõtlesid välja vahva tantsu ning õpetasid ka teistele peoliste oma tantsu selgeks. Tants oli nii vahva, et ka pealtvaatajad jätsid oma muud tegevused ja elasid tantsijatele kaasa.

Jõulupidu möödus täis üllatusi ja meeldiv oli näha, et noored suutsid üheks õhtuks oma erimeelsused unustada ning nautida jõulurahu ja jõulupidu.

IMBI TIGASSON

Tagurpidi perepäev Veskitammi Kultuurikeskuses

17. detsembril algusega kell 12 olid Saue valla pered koos vanaemadega ja vanaisadega kutsutud Saue valla liikumislembesele perepäevale.

Üritus erines eelnevatest samalaadsetest üritustest selle poolest, et kogu stsenaarium ja kõik tegevused toimusid tagurpidi. Külas oli suvelaagri kasvataja skautide laagrist, kes oli sattunud valesse kohta. Külas olid veel tagurpidi tantsulapsed, kes esitasid meile tagurpidi liikudes „Pipi tantsu” ning veel 2 kava.

Kõik muud tegemised ja võistlused toimusid tagurpidi, olenevalt ülesande sisust toimus ka hindamine, kord võitsid kõige aeglasemad, siis kõige lohakamad jne. Emad koos lastega said osaleda tõeliselt tagurpidi jõuluosturalil, mis toimus ehtsate ostukärukega.

Koos kirjutati vasaku käega päkapikukirja, lauldi tagurpidi laulusõnadega laule jmt. Peo lõpus söödi tagurpidi piparkooke.

Soovin veel kõikidele Saue valla elanikele, et nad harjutaksid rohkem tagurpidi tegutsemist, see tuleb alati elus kasuks. Kohtume vastlapäeva paiku uuel pereüritusel

RIINA UUK

võistkond tõi kulla koju!

VÕIDUKAD: Kullanaiskond Leanika ja Beatrice tagareas Grete ja Sheryl esireas

ÕNNITLUSED KÕIGE PISEMATELE VALLAKODANIKELE

NORMAN LOBJAKAS	26.10.2006	LAAGRI
ROMET KURVET	01.12.2006	LAAGRI
HEIKO POHLAK	29.11.2006	VATSLA KÜLA
CARL-MARTEN JÜRJEN	04.12.2006	ALLIKU KÜLA
KRISTINA RASSMANN	13.12.2006	PÄLLU KÜLA
STIG SILLAR	15.12.2006	LAAGRI

Sündivus pole viimastel aastatel oluliselt kasvanud

Saue vallas sündis 2006. aastal pisikesi elanikke ühtekokku 101 (siia on arvestatud ka eelmisel aastal mujal sündinud ja seejärel valda registreeritud lapsed). 2005. a oli see arv 108, 2004. a 98 ja 2003a 104.

Poisse-tüdrukuid nende seas on pea võrdselt - 2006. aastal näiteks 50 poisslast ja 51 tütarlast. 2005. aastal vastavalt 53 ja 55.

Populaarseim tüdruku nimi oli Liset(t)e

Populaarseim poisslapse nimi oli Rasmus

NOORED-NOORED
TULGE STILIIPEOLE!

PÄKKARID

ROKKARID

TOIMUMISAEG : 26. JAANUAR
KELL 19.00

VESKITAMMI KULTUURIKESKUSES
PEAROKKIJA:
BAND L REPORT
TASUTA!!!

KÕIK POISID -TÜDRUKUD ON OODATUD

P & T KLUBISSE

19. JAANUARIL KELL 14.30
VESKITAMMI KULTUURIKESKUSESSE

LÄHME KOOS
"PÖRRA KLUBISSE",
SAATE AUTOGA SÕITA JM

TASUTA!

LAULULEMBENE RAHVAS!

OLETE OODATUD VESKITAMMI
KULTUURIKESKUSESSE

SOOVI LAULUDE
KLUBISSE

19. jaan 07 kell 19.00
Mõnus õhtupoolik koos
uute laulude ja uue
laulude saatjaga

pilet 50.-EEK

eelmüügis Kultuurikeskuses

TASUTA NÕUSTAMINE!

- Maad •Majad •Korterid
- Suvilad •Talud

AITAME TEID
KINNISVARA MÜÜMISEL,
OSTMISEL JA ÜÜRIMISEL.
HELISTA KOHE!

Kadri Eenlo
Kodux Kinnisvara OÜ
Tel. 5086555
e-post: kadri@koduxkv.ee

Vilmsi 32-7, 10126 Tallinn
www.koduxkv.ee

 Kevi trend on tähtis

PROTTEN®

ÕMBLUSETTEVÕTE AS PROTTEEN
F.S.C.

SEOSES TÖÖMAHU OLULISE KASVUGA VÕTAME
TÖÖLE

ÕMBLEJAJD
TRIIKIJA
väljaõppe võimalus

KONSTRUKTOR-MODELLEERIJA
vähemalt 3a. töökogemus

Kontakt: AS PROTTEEN F.S.C.
PALDISKI MNT.19, KEILA
TEL.6747567

26. jaan. 2007 kell 12.00
Veskitammi Kultuurikeskuses

Traditsiooniline uue hooaja
alguse üritus kõikidele Saue valla
eakatele ja puuetega inimestele

Lisainfo: Vallavalitsuse sotsiaalosakonnast
tel: 654 1136

Hüüru Veski
kutsub külla
4. veebruaril kell 12.00
lasteetendus Okasroosike

TASUTA!

OÜ BENNETT GRUPP

- *Metall ja sepiasjad
- *Väravad ja piirded
- *Varikatused

Info:putilov@hotmail.ee,

Saue valla noored,
ootame teid

Veskitammi Kultuurikeskusesse
(Veskitammi 8, Laagri) tegutsema

E kell 16.00-21.00
N kell 14.00-18.00

MEIE HULGAST LAHKUNUD

RITA MÕEK	30.09.1908-05.12.2006
MAIE MARIPUU	13.04.1944-11.12.2006
SILVIA KAARELSOO	12.01.1917-20.12.2006
ILMA REITER	20.02.1923-24.12.2006
LEHTI KUUSE	16.09.1941-24.12.2006
JANAR KLAAMAS	11.11.1981-28.12.2006
JAAN ROOSMAA	20.10.1925-30.12.2006

Noor pere Laagris otsib oma 1a7 k pojale rõõmsameelset ja kohusetundlikku lapsehoidjat 1.5 aastaks E-R 8.30-17.30. Elame oma majas, tööülesannete hulka kuulub ka söögitegemine, töötasu 35kr/h. Kiire! Kristel 5105 649

Tallinna Lasteaed Kaseke, asukohaga Kaskede pst.22, Tallinn vajab 01.vebruarist 2007 töökäit ja lastesõbralikku õpetaja abi Telefon 6796812, kaseke@la.tln.edu.ee

Ostan asfaltteega piirneva kinnistu (vähemalt 4 ha) Evely 56643306

Väike puidutöökoda võtab enda hoole alla õpipoisi, võib olla ka varasema töökogemusega. Vanusepiire ei ole. Asukoht Laagri alevikus. Kontakttel. 501 2678

Oled oodatud osalema Ääsmäe küla arendamise protsessis!

Ääsmäe kahel esimesel ümarlaul kirjeldasime ja reastasime probleemid.
Nüüd leiame lahendused - sinu arvamus on oluline!

Ääsmäe küla Arengu 3. Ümarlaud
toimub 23. jaanuaril kell 19.00-21.30 Ääsmäe koolis.

Teemaks: arenguideede ja tegevuste koha otsimine kaardil ja maastikul, kutsutud on ka valla ametnikud, kes on lubanud vastata kerkivatele küsimustele uue tiheasustusala detailplaneeringuideega seoses .

KODUVALD Saue valla sõnumileht

Väljaandja: Saue Vallavalitsus
Toimetus: Saue Vallavalitsus, Veskitammi 6, Laagri
e-meil: koduvald@sauevald.ee
telefon 6 54 11 56